

basic education

Department:
Basic Education
REPUBLIC OF SOUTH AFRICA

NASIONALE SENIOR SERTIFIKAAT

GRAAD 12

AFRIKAANS TWEEDE ADDISIONELE TAAL V2

NOVEMBER 2024

NASIENRIGLYNE

GAUTENG

PUNTE: 40

Hierdie nasienriglyne bestaan uit 9 bladsye.

NASIEN VAN DIE LETTERKUNDE

1. Spel- en taalfoute in antwoorde word nie geenaliseer nie omdat die fokus op begrip is. (Foute moet steeds aangedui word.) Waar die foute die betekenis van die woord(e) verander, word dit wel geenaliseer.
2. Indien die kandidaat woorde uit 'n ander taal gebruik as die taal wat geassesseer word, word die vreemde woorde geïgnoreer. Indien die antwoord sonder die vreemde woorde sinvol is, word die kandidaat nie geenaliseer nie. Indien die vreemde woord in die antwoord vereis word, word dit aanvaar.
3. Vir **oop vrae** word geen punte toegeken vir JA/NEE/EK STEM SAAM/ EK STEM NIE SAAM NIE. Die rede/motivering/bewys moet oorweeg word.
4. Vir WAAR/ONWAAR- of FEIT/MENING-vrae word geen punte vir WAAR/ ONWAAR of FEIT/MENING toegeken nie. Net die rede/motivering/aanhaling word bepunt.
5. Waar een-woord-antwoorde gevra word en die kandidaat 'n volsin gee, is dit korrek, **mits** die korrekte woord onderstreep of op een of ander wyse uitgelig word.
6. Wanneer twee of drie feite/punte vereis word en die kandidaat gee 'n hele reeks, word **slegs** die eerste twee of drie feite/punte nagesien.
7. Aanvaar dialektiese variasies.
8. Aanvaar die letter en/of die korrekte antwoord wat uitgeskryf is by 'n **meervoudigekeuse-vraag**.

AFDELING A: DRAMA**VRAAG 1: PERDEKRAG – Cecilia du Toit**

VRAAG	ANTWOORD	PUNT
1.1.1	Lucky	1
1.1.2	(By) Silwerkloof (Stalle) (Aanvaar ook Silwerklof)	1
1.1.3	<ul style="list-style-type: none"> • (Hy moes sy) gemeenskapsdiens (daar doen). • Wilma het gesê hy kan sy gemeenskapsdiens daar kom doen. • Dit was sy straf vir die verkeerde ding wat hy gedoen het/die katjies wat hy doodgemaak/verdrink/mishandel het. (Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde) 	1
1.1.4	<ul style="list-style-type: none"> • Sy het die selfoon gevat/gegryp/gekonfiskeer. • Sy het die selfoon by haar gehou. (Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde) 	1
1.2	B/kwaad	1
1.3	hooi/strooi/gras	1
1.4.1	help	1
1.4.2	stout	1
1.5.1	B/Lucky hou daarvan om Binki te terg (<i>tease</i>).	1
1.5.2	E/Lucky is moeilik met Wilma.	1
1.5.3	A/Lucky is negatief teenoor ryk mense.	1
1.5.4	C/Lucky kan nie glo Binki se ma het so min tyd vir haar nie.	1
1.6	<ul style="list-style-type: none"> • Wilma het dadelik vir Lucky verduidelik watter werkies hy moes doen. • Lucky het Tinkerbelle laat weghardloop. • Binki het vir Lucky van Dukie vertel. • Lucky het sy nommer op Binki se foon gesit. (Kandidaat verdien 'n punt vir elke gebeurte wat op die korrekte plek is.) 	1 1 1 1
1.7	<ul style="list-style-type: none"> • Lucky het nog nooit die kans gekry om diere te leer ken nie. • Lucky het nie diere geken nie/nie geweet hoe om met diere te werk nie. • Lucky was nog baie jonk/minderjarig. • Lucky kon uit sy foute leer./Die magistraat wou sien of Lucky uit sy foute gaan leer. • Dit was die eerste keer wat Lucky 'n fout gemaak het. • Die magistraat wou vir Lucky help. (Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde) 	1

VRAAG	ANTWOORD	PUNT
1.8	<ul style="list-style-type: none"> Hy was ongehoorsaam/het nie geluister nie. Hy het nie sy werk gedoen nie. Hy het meer aandag aan sy foon as aan sy werk gegee. Die gelui van die selfoon het die perde laat skrik. Lucky het nie respek teenoor Wilma getoon nie. Wilma gee Lucky 'n kans om sy gemeenskapsdiens op die perdeplaas te doen. Lucky is besig om sy tweede kans te bederf. (Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde) 	1
1.9	<ul style="list-style-type: none"> Wilma wil ... <ul style="list-style-type: none"> probeer om vir Lucky goeie maniere/respek te leer. vir Lucky die kans gegee om met diere te werk. vir Lucky meer van diere leer/liefde vir diere leer. hê Lucky moet verstaan dat hy nie altyd reg is in wat hy dink en doen nie. hê Lucky moet verstaan dat hy nie net kan doen wat hy wil nie/vir Lucky die regte pad wys. Lucky ... <ul style="list-style-type: none"> moet voel hy word gestraf/sy houding verander/'n beter mens word. wou nie luister nie/het nie met respek opgetree nie/was aggressief/opstandig. (Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde) 	1
1.10	<p>Die skrywer ...</p> <ul style="list-style-type: none"> beskryf Lucky se gevoelens. gebruik woorde soos "skoorvoetend" en "uitdagend" om Lucky se houding te beklemtoon. laat Lucky self dinge sê/doen wat dit duidelik maak dat hy nie daar wil wees nie/sê dat die stalle stink/maak asof hy wil opgooi. laat Lucky vloek/kru taal/lelike woorde gebruik/lelik praat van die perde. laat Lucky sonder respek vir ander optree. (Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde) 	1
1.11	<ul style="list-style-type: none"> Binki se ma ... <ul style="list-style-type: none"> was dikwels weg vir werk/oorsee/te besig. het haar geskaam vir Binki se letsels. het liewer saam met haar baie vriende gekuier. Binki se pa het in Australië/'n ander land gewoon. Binki-hulle se huis het afgebrand. (Enige TWEE of soortgelyk aan bogenoemde) 	2
1.12.1	Grace	1
1.12.2	dronkie (Aanvaar ook dronk)	1
1.12.3	3/drie	1
1.12.4	korrespondensie/die pos/aanlyn	1

VRAAG	ANTWOORD	PUNT
1.13	'n metafoor	1
1.14	B/Lucky en die mense in sy lewe baie probleme het.	1
1.15.1	onvriendelik	1
1.15.2	besef dit was onregverdig om so met Binki te praat.	1
1.16	<ul style="list-style-type: none"> • Haar arms was vol letsels/littekens/merke/scars. • Sy het brandwonde opgedoen/gebrand. • Sy was skaam vir haar letsels/het haar letsels weggesteek. <i>(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)</i>	1
1.17	<ul style="list-style-type: none"> • Dit was 'n ongeluk./Hulle was vriende. • Hulle het gespeel/gestoei/Lucky wou Binki se selfoon gryp. • Lucky het dit nie bedoel nie/wou nie hê dit moes gebeur nie/ Binki wou weghardloop (sodat Lucky nie weer haar foon kon gryp nie). • Lucky het om verskoning gevra/gesê hy is jammer. <i>(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)</i>	1
1.18.1	D/Kaizer aanvaar Lucky se verskoning.	1
1.18.2	E/Lucky verander sy kontaknaam na "Extra Lucky".	1
1.18.3	A/Binki aanvaar (<i>accept</i>) die situasie met haar ma.	1
1.18.4	C/Lady Jane en Kaizer doen wat Lucky vir hulle vra.	1
1.19	<p>Lucky het ...</p> <ul style="list-style-type: none"> • geleer dat ander mense ook swaarkry/probleme het./hy nie die enigste mens is vir wie die lewe soms moeilik is nie. • besef dat nie alle witmense ryk is nie. • iets leer ken van mense se liefde vir diere. • besef dat hy gelukkig is om 'n ma te hê wat vir hom omgee/tyd vir hom het. • besef waarom Binki op die plaas is. • Binki se situasie verstaan. • geleer om sy verkeerde houding teenoor witmense te verander. <i>(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)</i>	1
1.20	<p>Wilma ...</p> <ul style="list-style-type: none"> • kon sien dat Lucky ten goede/positief verander het/'n beter persoon geword het. • kon goed voel oor die feit dat die kans wat sy vir Lucky gegee het, tot sy voordeel was. • het die kans gehad om oor haar eie fout/Grace te praat. • kon sien dat haar idee om ander mense te help, suksesvol was. • kon verstaan hoekom Lucky so negatief was. • het gehelp dat Lucky verander/respek teenoor mense en diere wys. <i>(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)</i>	1

VRAAG	ANTWOORD	PUNT
1.21	<p>Dit is vir my lekker om te weet dat ...</p> <ul style="list-style-type: none"> • 'n ander mens se lewe beter geword het. • Binki se lewe beter geword het. • Binki nou gelukkiger was/lekker op die plaas sou bly. • Binki nie meer so skaam/bang was nie. • Binki selfvertroue gekry het. • Binki haarself/haar situasie aanvaar het. • Binki nuwe vriende gemaak het. <p><i>(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)</i></p>	1
1.22	<p>(In die slot lees ons duidelik dat) die krag van die perde almal se lewens beter gemaak het.</p> <p><i>(Of soortgelyk aan bogenoemde)</i></p>	1
TOTAAL AFDELING A:		40

AFDELING B: KORTVERHALE**VRAAG 2: KINDERS VAN DIE AARDE – Charles Fryer****VERHAAL A: "MY BROER SE KRAAI" – Chris Barnard**

VRAAG	ANTWOORD	PUNT
2.1.1	(Die) verteller	1
2.1.2	(In die) veld	1
2.1.3	<ul style="list-style-type: none"> • Sy een vlerk het seergekry. • Hy was honger. • Hy was (half) verkleum. <i>(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)</i>	1
2.1.4	<ul style="list-style-type: none"> • (In 'n) kartondoos • (In 'n) hok <i>(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)</i>	1
2.2	kwaai/ongelukkig/ontevrede	1
2.3	A/nie meer bly was nie.	1
2.4.1	goeie	1
2.4.2	probleem	1
2.5.1	E/Die broer was moedeloos omdat die kraai homself so seergemaak het.	1
2.5.2	A/Die verteller wou hê dat die broer self die regte keuse moes maak.	1
2.5.3	C/Die broer was baie lief vir die kraai.	1
2.5.4	D/Die broer het aanvaar dat die kraai vry moet wees.	1
2.6	<ul style="list-style-type: none"> • Die broer het die kraai losgelaat. • Almal het gedink die storie van die kraai was verby. • Een oggend het die broer die kraai weer hoor lag. • Die broer het vir die kraai vleis en brood gegee. <i>(Die kandidaat kry 'n punt vir elke gebeurte wat op die korrekte plek is.)</i>	1 1 1 1
2.7	<ul style="list-style-type: none"> • Hy wou die broer help om die regte keuse te maak. • Hy wou nie sy broer kwaad/seer maak nie. • Hy het ook aan die kraai gedink. • Hy was bang hy sê die verkeerde ding. <i>(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)</i>	1

VRAAG	ANTWOORD	PUNT
2.8	<ul style="list-style-type: none"> Die kraai wou nie in die hok bly nie/vry wees/vlieg waar hy wil/weggaan. Die kraai het homself seergemaak omdat hy ongelukkig was. Die kraai het die hele gesin ontstel. Die broer was ongelukkig oor die kraai se gedrag. (Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde) 	1
2.9.	<p>Ek het geleer dat ...</p> <ul style="list-style-type: none"> wilde diere nie in 'n hok wil wees nie/vry wil wees. ek wilde diere gesond kan maak (maar weer moet vrylaat). wilde diere self moet besluit waar hulle wil wees. (Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde) 	1
2.10	<p>In die slot lees ons dat ...</p> <ul style="list-style-type: none"> die kraai besluit het hy wil die broer se kraai wees. die broer se wens waar geword het/die kraai syne geword het. (Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde) 	1

VERHAAL B: "DIE OOREENKOMS" – Dalene Matthee

VRAAG	ANTWOORD	PUNT
2.11	'n vergelyking	1
2.12	B/mekaar leer ken het toe hulle al oud was.	1
2.13	<ul style="list-style-type: none"> Hulle het altyd met Jakob se motor gery. Willem het vir Jakob geld vir brandstof gegee. (Of soortgelyk aan bogenoemde) 	2
2.14.1	treindrywer	1
2.14.2	(landbou)koöperasie	1
2.14.3	Sarah	1
2.14.4	Vyf/5	1
2.15.1	E/Die een wat eerste sterf, moes vir die ander een 'n teken kom gee.	1
2.15.2	A/Jakob het vir Willem gevra om van die ooreenkoms te vergeet.	1
2.15.3	B/Jakob het begin dink daar is nie lewe ná die dood nie.	1
2.15.4	C/Die whiskybottel se prop het presies om halfses losgedraai.	1
2.16.1	hartseer	1
2.16.2	het sy vriend gemis	1

VRAAG	ANTWOORD	PUNT
2.17	Jakob was bang hulle ... <ul style="list-style-type: none"> • lag vir/spot/terg hom • skinder. <i>(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)</i>	1
2.18	Jakob het die sleutel in sy sak gebêre.	1
2.19	<ul style="list-style-type: none"> • Jakob het gedink hulle is laf/lastig. • Jakob het reeds twee vrouens gehad. • Jakob wou nie weer trou nie/wou alleen op sy kooi lê. • Jakob en Willem het saam besluit om vrouens uit te los. <i>(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)</i>	1
2.20	<ul style="list-style-type: none"> • Jakob was nie meer bang nie/het dadelik met Willem gepraat. • Jakob het nou geweet daar is lewe na die dood. • Willem het die ooreenkoms nagekom/gedoen wat hulle besluit het hulle sou doen. • Jakob kon nou oor Willem treur soos dit hoort. <i>(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)</i>	1
2.21	<ul style="list-style-type: none"> • Hulle het gewys dat hulle omgee. • Hulle het geweet hy is baie hartseer oor sy vriend se dood. • Hulle het vir hom gesorg omdat hy te hartseer was om dit self te doen. <i>(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)</i>	1
2.22	Die skrywer ... <ul style="list-style-type: none"> • vertel reg van die begin af dat Jakob en Willem soos broers was. • beklemtoon dat jy nooit te oud is om 'n goeie vriendskap/vriendskap van broederliefde te ontwikkel nie. • vertel dat Jakob en Willem alles gedeel het. • vertel dat Jakob en Willem oor alles kon praat. <i>(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)</i>	1

TOTAAL AFDELING B:	40
GROOTTOTAAL:	40